

Training & Seminar

:: ประเด็นทางเศรษฐกิจ จริยธรรมกับการปฏิรูปรัฐธรรมนูญ ::

รายละเอียด การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง ประเด็นทางเศรษฐกิจ จริยธรรมกับการปฏิรูปรัฐธรรมนูญ จัดโดยสถาบันพระปกเกล้า ณ ห้องคอนเวนชันฮอลล์ ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ หลักสี่ กรุงเทพฯ ในวันอังคารที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2550 เวลา 8.30-16.30 น.

กำหนดการ

8.30-9.00	ลงทะเบียน
9.00-9.15	พิธีเปิดการบรรยายพิเศษ โดย ศ.ดร.บวรศักดิ์ อวรรณโณ เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า
9.15-10.00	การปาฐกถาพิเศษ เรื่อง "ประเด็นทางเศรษฐกิจกับการปฏิรูปรัฐธรรมนูญ" โดย ดร.พิสิฐ ลี้อาธรรม สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
10.00-10.15	พักรับประทานอาหารว่าง
10.15-12.00	การอภิปราย เรื่อง "จากวิกฤติเศรษฐกิจ ปี 2540 ถึงนโยบายการค้าเสรีในปัจจุบัน สังคมไทยเรียนรู้อะไร...หรือยัง ?" โดย นายพิษณุ เหมฤกษ์มหาสาร รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ ดร.สมจินต์ สันถาวรวัฑฒ์ รอง ผอ.ฝ่ายวิชาการ สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา นายอนสรณ์ แสงนิ่มเนือง กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัททางจากปีโตเลียม จำกัด มหาชน นายบัญชา ชมชัยเวทย์ (ผู้ดำเนินรายการ)
12.00-13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-15.00	เสวนาระดมความคิดเห็น ประเด็นทางเศรษฐกิจในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 การกระจายอำนาจกับการคลังท้องถิ่น โดย นายวีระ สมความคิด เลขาธิการเครือข่ายประชาชนต้านคอร์รัปชัน กลุ่มที่ 2 การพัฒนาอย่างยั่งยืนและการกระจายรายได้ โดย ผศ.ดร.ขมพูนท โกศลการ เพิ่มพูนวิวัฒน์ อาจารย์ประจำสาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กลุ่มที่ 3 การเปิดเสรีเพื่อการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ โดย นายจิรายุ ตลายนานท์ อดีตนายกรัฐมนตรี อธิการบดี อธิการบดี อธิการบดี กลุ่มที่ 4 การปฏิรูประบบภาษีอากรเพื่อความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ โดย รศ.ศิริพร สัจจานันท์ สาขาเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
15.00-15.15	พักรับประทานอาหารว่าง
15.15-16.00	นำเสนอผลการเสวนาและร่วมแสดงความคิดเห็นในแต่ละกลุ่ม
16.00-16.30	สรุปผลและเปิดการสัมมนา

สาระสำคัญ การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "ประเด็นทางเศรษฐกิจ จริยธรรมกับการปฏิรูปรัฐธรรมนูญ" มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้
การปาฐกถาพิเศษ เรื่อง "ประเด็นทางเศรษฐกิจกับการปฏิรูปรัฐธรรมนูญ"
โดย ดร.พิสิฐ ลี้อาธรรม

ในแต่ละประเทศนั้นมีการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเป็น 2 ระบบ คือ

1. ระบบเศรษฐกิจที่รัฐเข้ามาแทรกแซงทางเศรษฐกิจของประเทศ
2. ระบบเศรษฐกิจเสรี รัฐไม่เข้ามาแทรกแซงใช้กลไกการตลาดเป็นตัวควบคุมปัจจัยทางเศรษฐกิจ

รัฐธรรมนูญจะเป็นตัวกำหนดว่ารัฐบาลจะสามารถแทรกแซงระบบเศรษฐกิจหรือปล่อยให้ระบบเศรษฐกิจเป็นไปตามกลไกการตลาด

สำหรับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ตั้งอยู่บนหลักแห่งเหตุที่ว่ารัฐบาลมีความอ่อนแอขาดเสถียรภาพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอิสระพรรคการเมืองไม่มีความมั่นคง ดังนั้นรัฐธรรมนูญจึงบัญญัติให้รัฐบาลมีเสถียรภาพเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในทางเศรษฐกิจ โดยการจำกัดอำนาจของ ส.ส. และเพิ่มอำนาจของนายกรัฐมนตรี เช่นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องสังกัดพรรคไม่น้อยกว่า 90 วัน การเสนอร่างพระราชบัญญัติของ ส.ส. ต้องผ่านความเห็นชอบจากพรรคการเมืองก่อน

รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 ประกาศใช้ในช่วงที่ประเทศเกิดภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ มีปัญหาเกี่ยวกับสถาบันการเงิน เกิดข้อถกเถียงกับ IMF และเกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจมากมาย และในระหว่างที่ประเทศไทยแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ ประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเกาหลีใต้ ก็เกิดปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจเช่นเดียวกับประเทศไทย ประเทศเกาหลีใต้ได้นำวิธีการเมืองมาแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจโดยรัฐสภาของเกาหลีได้ออกกฎหมายหลายฉบับเพื่อแก้ไขปัญหาสำหรับประเทศไทยนั้น ได้ออกกฎหมายเพื่อแก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจหลายฉบับเช่นกัน แต่ประเทศไทยก็ยังมุ่งเน้นการปฏิรูปการเมืองมากกว่าปฏิรูปเศรษฐกิจ ทำให้การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจไม่รวดเร็วเท่ากับประเทศเกาหลีใต้ โดยเกาหลีใต้จะกระตุ้นให้ประชาชนใช้จ่ายมากขึ้น เช่น กระตุ้นให้คนใช้บัตรเครดิต ทำให้เกาหลีใต้แก้ไขปัญหาได้ แต่ก็เกิดผลกระทบตามมาในภายหลัง ประชาชนมีหนี้สินเพิ่มขึ้นเพราะมีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ส่วนไทยถึงแม้จะแก้ไขปัญหาได้ช้า แต่ก็เกิดผลดีในเวลาต่อมา

สำหรับรัฐธรรมนูญปี 2550 เมื่อให้เกิดความสมดุลทางเศรษฐกิจ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ควรจะมี 3 ประเด็นหลักทางเศรษฐกิจ ดังนี้

1. การจัดสรรเรื่องเงินลงทุน งบประมาณ และกลไกตลาดเสรี
2. เสถียรภาพและความมั่นคงของสถาบันการเงิน การแลกเปลี่ยนอัตราเงินเพื่อการค้าขายกับต่างประเทศต้องไม่เสียดุลมากนัก
3. การกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม มีการผลิตและการกระจายทรัพยากรให้อย่างทั่วถึง

นอกจากนั้นจะต้องมีการกระจายอำนาจให้แก่ชุมชนท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยการบริหารมอบอำนาจมาจากส่วนกลาง สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองการบริหารงานมีกฎตั้งข้อสงสัยว่าควรรับขึ้นและขาดการตรวจสอบทางการเงินที่ดี อีกทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างผู้บริหารท้องถิ่นกับประชาชนในท้องถิ่นเองซึ่งรัฐธรรมนูญปี 2550 จะต้องมีการแก้ไข

รัฐธรรมนูญปี 2550 ไม่ได้มุ่งแก้ไขปัญหาทางด้านการเมือง และเศรษฐกิจอย่างเดียว แต่มุ่งแก้ไขปัญหาสังคมด้วย โดยยึดหลักธรรมภิบาลและมุ่งให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาทั้งสามด้าน

จากวิกฤติเศรษฐกิจ ปี 2540 ถึงนโยบายการค้าเสรีในปัจจุบัน สังคมไทยเรียนรู้อะไร...หรือยัง ?"

ดร.สมจินต์ สันถาวรวัฑฒ์

1. ประเด็นทางเศรษฐกิจจำแนกออกเป็น 2 ประเด็นคือ เศรษฐกิจระยะสั้นกับเศรษฐกิจระยะยาว เศรษฐกิจระยะสั้น ไม่สามารถบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญได้ เนื่องจากเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจระยะสั้น เศรษฐกิจระยะยาวสามารถบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญได้
2. เรียงลำดับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ
  - พ.ศ. 2538 ก่อตั้ง WTO ลดระเบียบทางการค้า ลดการกีดกันทางการค้าโดยเฉพาะการค้าการบริการโดยกำหนดพิกัดทางการค้า
  - พ.ศ. 2540 วิกฤติทางการเงินของไทย ส่งผลต่อวิกฤติเศรษฐกิจ

- พ.ศ. 2544 การเจรจาแบบโตฮา เพื่อลดระเบียบทางการค้า ลดการกีดกันทางการค้าแต่ไม่สำเร็จ แต่ละประเทศจึงดำเนินนโยบายเจรจาการค้าเสรีในระดับทวิภาคี
  - พ.ศ. 2545 รัฐบาลไทยมีเสถียรภาพ นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ เศรษฐกิจขยายตัว
  - พ.ศ. 2545-2547 เศรษฐกิจไทยเริ่มดีขึ้น แต่ก็พบอุปสรรคที่ขัดขวางการขยายตัวทางเศรษฐกิจ คือปัญหาการค้าน้ำมันที่พุ่งสูงขึ้น
  - พ.ศ. 2549 เหตุการณ์ 19 กันยายน ทำให้นักลงทุนต่างชาติขาดความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจไทย
3. ประเด็นทางเศรษฐกิจไทย
- เศรษฐกิจไทยพึ่งพืงทุนจากต่างประเทศมากเกินไป ทำให้ระบบเศรษฐกิจไทยอ่อนไหวตามระบบเศรษฐกิจโลก
  - เงินบาทตกใจมดีได้ง่าย เนื่องจากระบบเศรษฐกิจไทยมีขนาดเล็กเมื่อเปรียบเทียบกับระบบเศรษฐกิจโลก -
  - นโยบายสกัดกั้นการเก็งกำไรค่าเงินบาทในเดือนมกราคม 2550 เป็นยาแรงเกินไปในการสกัดกั้นการเก็งกำไรค่าเงินบาท
  - การเมืองกับธุรกิจเอื้อประโยชน์ต่อกัน เช่น การให้หน้การเมืองค้าประกันเงินกู้ การคอร์ปชั่นเชิงนโยบาย ซึ่งประเด็นดังกล่าวจะส่งผลต่อปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
4. สิ่งที่ต้องทำในอนาคตและการบัญญัติประเด็นทางเศรษฐกิจไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่คือ
- การจัดความยากจน
  - การพัฒนาอย่างยั่งยืน
  - การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ
  - การจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม

นายพิษณุ เหมฤมิตา

1. ศักยภาพทางเศรษฐกิจของจีนในอีก 5 ปีข้างหน้า ขนาดเศรษฐกิจจีนจะมีขนาดเศรษฐกิจเท่ากับประเทศญี่ปุ่น และอีก 15 ปีข้างหน้า ขนาดเศรษฐกิจจีนจะมีขนาดเท่ากับสหรัฐอเมริกา
2. จีนเริ่มเปิดประเทศและพัฒนาทางเศรษฐกิจในปี ค.ศ. 1976 ศักยภาพของทำให้จีนสามารถพัฒนาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดด หลักการพัฒนาเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดดของจีนคือ การพัฒนาแบบเป็นขั้นตอน และการจัดกลุ่มพื้นที่พัฒนา โดยวิธีการรวมแต่ละพื้นที่เป็นเขตเศรษฐกิจ
3. หากการรวมตัวของอาเซียนเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แล้วรวมเขตเศรษฐกิจอาเซียน จีน จะทำให้อาเซียนและจีนมีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นได้
4. การพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมไทยเพื่อการแข่งขัน
  - การผลิตสินค้าคุณภาพดีแข่งขันกับจีน
  - การพัฒนาระบบคมนาคมเชื่อมต่อกับจีน
  - นักธุรกิจไทยสามารถใช้ภาษาจีนเพื่อการประกอบธุรกิจ

นายอนุสรณ์ แสงนิ่มนวล

1. ธุรกิจพลังงานกับบทเรียนวิกฤติเศรษฐกิจปี 2540
  - การเรียนรู้พัฒนาพลังงานทดแทน เช่น ก๊าซโซลาร์
  - การใช้พลังงาน 1.5 ล้านล้านบาท คิดเป็น 20 % ของ GDP
  - ก่อนวิกฤติเศรษฐกิจปี 2540 เศรษฐกิจไทยดีมาก ไร้อุปสรรคมากนัก ปริมาณการผลิตมากกว่าความต้องการตลาด บริษัทโรงกลั่นน้ำมันขาดทุนแต่หลังวิกฤติเศรษฐกิจอัตราการใช้น้ำมันลดลงแต่ลดลงไม่มากนัก
  - ปี 2544-2545 เศรษฐกิจไทยเริ่มดีขึ้น พร้อมกับปัญหา สิ่งแวดล้อม มลพิษทางอากาศจากโรงงานอุตสาหกรรม
  - การเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านพลังงานรวดเร็วขึ้น
2. ยุทธศาสตร์ด้านพลังงาน 3 ยุทธศาสตร์หลักคือ -
  - ความมั่นคงด้านพลังงาน (Energy Security) ได้แก่ พลังงานภายในประเทศ ร่วมมือกับต่างประเทศในการพัฒนาพลังงาน ร่วมมือกับต่างประเทศในการวางระบบท่อส่ง/ท่อส่งไฟฟ้า ปริมาณการใช้พลังงานในอนาคต พ.ศ.2549 ปริมาณการใช้ 24,000 MW ปี พ.ศ.2564 ปริมาณการใช้พลังงานจะมากขึ้นเป็น 48,000 MW
  - ประสิทธิภาพด้านพลังงาน (Energy Elasticity) เช่น การใช้มาตรการประหยัดพลังงาน การพัฒนาระบบขนส่งในระบบรางเพื่อลดต้นทุนการขนส่ง
  - พลังงานทดแทน (Renewable Energy)
3. การตัดสินใจด้านพลังงาน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้านพลังงาน

เสวนาระดมความคิดเห็น ประเด็นทางเศรษฐกิจในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม สรุปผลการเสวนากลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การกระจายอำนาจกับการคลังท้องถิ่น

ให้คณะกรรมการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นไว้เพราะสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและเสริมสร้างความเข้มแข็งได้ โดยต้องเอื้ออำนวยให้เกิดการพัฒนา เรียนรู้ ประชาชนมีส่วนร่วมและไว้วางใจในความสามารถของประชาชนโดยอาจมีการช่วยเหลือจากภาครัฐในการตรวจสอบกับภาคประชาชนระยะแรกเพื่อสร้างความเข้มแข็งจากภาคประชาชน และการคัดเลือกคนดีเข้าไปสู่การปกครองท้องถิ่น ทั้งนี้ควรถูกกำหนดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อลดต้นทุนและการกระจายรายได้ โดยใช้ข้อมูลปริมาณงานและงบประมาณ เป็นหลัก นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสร้างคนสร้างงาน ไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัว ควรมีการปรับปรุงการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และควรพิจารณาอำนาจที่แท้จริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การคลังท้องถิ่น ควรปฏิรูประบบภาษีให้ท้องถิ่นจัดเก็บภาษีของตนเองเพิ่มขึ้น และท้องถิ่นต้องมีความรับผิดชอบต่อการใช้จ่ายในภาษีท้องถิ่น ปรับลดระเบียบการทำงานของกระทรวงที่เป็นอุปสรรคในการทำงาน เช่น ระเบียบจัดซื้อจัดจ้าง การจัดสรรทรัพยากร ประชาชนต้องตระหนักถึงหน้าที่ของตนในการจ่ายภาษีและควรระบุประเด็นดังกล่าวไว้ในหมวดสิทธิและหน้าที่ของชนชาวไทย

กลุ่มที่ 2 การพัฒนาอย่างยั่งยืนและการกระจายรายได้

1. ความหมายและเป้าหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืน
  - การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
  - การพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน
  - การพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
  - การพัฒนาที่มีความสมดุลระหว่างเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม
  - การพัฒนาจิตสำนึกของประชาชนให้มีคุณธรรมจริยธรรม
  - การพัฒนาทั้งด้านจิตใจควบคู่กับการพัฒนาด้านวัตถุ
  - การมีส่วนร่วมของประชาชน
2. ความหมายและเป้าหมายของการกระจายรายได้
  - การลดความยากมีชีวิตอย่างพอเพียง
  - การปฏิรูประบบภาษีอากรให้คนรวยเสียภาษี เช่น ระบบภาษีก้าวหน้า การลดหย่อนภาษีคนจน
  - การจัดสวัสดิการให้ประชาชน
  - การเข้าถึงทรัพยากรของชาติอย่างเท่าเทียมกัน
  - การกระจายอำนาจ ไปสู่ท้องถิ่น
  - การแก้ไขกฎหมายที่ดิน
  - ความเสมอภาคในรายได้
3. พิจารณารัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 เป็นรายมาตราที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการกระจายรายได้ หมวด 3 มาตรา 46 และมาตรา 50 หมวด 5 มาตรา 76 มาตรา 78 มาตรา 79 มาตรา 83 มาตรา 84 และมาตรา 89 ข้อเสนอจากการเสวนา ควรแก้ไขดังนี้
  - มาตรา 74 เพิ่ม วรคสองว่า การทำสัญญาทางการค้าต้องผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา
  - มาตรา 84 เพิ่ม รัฐจัดให้มีองค์กรประชาชน องค์กรเพื่อเกษตรกรรม ในการช่วยประชาชน
  - มาตรา 85 เพิ่ม รัฐจัดให้มีสภาเกษตรกรแห่งชาติ องค์กรคุ้มครองแรงงาน

การนำผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมฟังการสัมมนาไปใช้ในการปฏิบัติงาน

1. ประเด็นทางเศรษฐกิจใช้เป็นข้อมูลประกอบการสนับสนุนการดำเนินงานยกย่องรัฐธรรมนูญของสภาว่ารัฐธรรมนูญ
2. ให้บริการวิชาการ สภาว่ารัฐธรรมนูญ สมาชิกสภา และหน่วยงานในวงงานรัฐสภา
3. ใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำเอกสารวิชาการประกอบการจัดทำร่าง พ.ร.บ. และญัตติ

∴ ผู้เข้าร่วม

1. นายนิพัทธ์ สระฉันทพงษ์
2. นายอติวิชญ์ แสงสุวรรณ

นิติกร 8 ว.
วิทยากร 4

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
Webmaster: บุษราภรณ์ อัครนิธิยานนท์